

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ: ΗΡΟΔΟΤΟΣ

Διάλεξη 13

Η Μάχη των Θερμοπυλών, ημέρες πρώτη και δεύτερη - η αποτυχία του
Ξέρξη, ο Εφιάλτης και η Ανοπαία ατραπός (Η 210-222)

Νικόλαος Γ. Χαραλαμπίδης
Τμήμα Φιλολογίας

Σκοποί ενότητας

Η δέκατη τρίτη διάλεξη επικεντρώνεται στη μάχη των Θερμοπυλών. Αναλυτικότερα, μέσω της εκ του σύνεγγυς ανάγνωσης του ηροδότειου κειμένου, οι φοιτητές θα παρακολουθήσουν τα σημαντικότερα γεγονότα που διαδραματίστηκαν την πρώτη και δεύτερη ημέρα της μάχης των Θερμοπυλών.

Περιεχόμενα ενότητας

Ηροδότου *Ιστορίαι*-Η Μάχη των Θερμοπυλών(Η 210-222):

- πρώτη και δεύτερη ημέρα
- η αποτυχία του Ξέρξη
- ο Εφιάλτης
- και η Ανοπαία ατραπός

Περιγραφή ενότητας

Η δέκατη τρίτη διάλεξη εστιάζει στη μάχη των Θερμοπυλών. Οι φοιτητές, μέσω της εκ του σύνεγγυς ανάγνωσης του ηροδότειου κειμένου, θα παρακολουθήσουν τα γεγονότα που συντελέστηκαν την πρώτη και δεύτερη και ημέρα του πολέμου. Η διάλεξη επικεντρώνεται στην αποτυχία του Ξέρξη και στην προδοσία του Εφιάλτη.

Ερμηνευτικά σχόλια

Οι δύο πρώτες ημέρες της μάχης των Θερμοπυλών αποδεικνύουν την ορθότητα του σχεδίου του Λεωνίδα: οι μαχητές βιώνουν την συλλογική, υπερτοπική εθνική τους ταυτότητα και ενωμένοι και πειθαρχημένοι αποκρούουν τον εισβολέα (Οί δὲ Ἕλληνες κατὰ τάξεις τε καὶ κατὰ ἔθνεα κεκοσμημένοι ἦσαν καὶ ἐν μέρει ἕκαστοι ἐμάχοντο).

Ερμηνευτικά σχόλια

Ο Εφιάλτης, η Ανοπαία Ατροπός, οι Αθάνατοι του Υδάρνη, νυχτερινή ανάβαση, ο αιφνιδιασμός των Φωκέων: η κορύφωση του δράματος ή πώς μια επιτυχημένη άμυνα μετατρέπεται σε ένδοξη ήττα.

Ερμηνευτικά σχόλια

Ο τρόπος με τον οποίον παρουσιάζεται το ξημέρωμα της τρίτης ημέρας (*Ἡώς τε δὴ διέφαινε ≈ ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη* ροδοδάκτυλος Ἡώς A 477) ενημερώνει τον αναγνώστη ότι πλέον τα αφηγούμενα εντάσσονται στον ηρωικό κόσμο του έπους: η τελευταία σύγκρουση Σπαρτιατών και Περσών στις Θερμοπύλες θα περιγραφεί με όρους Τρωικού Πολέμου.

Ερμηνευτικά σχόλια

Η τριπλή πληροφόρηση για την περικύκλωση και το μάταιον της αντιστάσεως με αυξανόμενο βαθμό βεβαιότητας: πρώτος ο μάντις Μεγιστίας «διάβασε» τα σφάγια, δεύτεροι οι Έλληνες αυτόμολοι ενημέρωσαν για την κυκλωτική κίνηση και τρίτοι οι σκοποί της πρωινής βάρδιας επιβεβαίωσαν την άφιξη των Περσών στην κορυφή του Καλλιδρόμου.

Ηροδότου Ιστορίαι (αρχαίο κείμενο)

Η Μάχη των Θερμοπυλών, ημέρες πρώτη και δεύτερη - η αποτυχία του Ξέρξη, ο Εφιάλτης και η Ανοπαία ατραπός (Η 210-222)

Ἡ Μάχη των Θερμοπυλῶν (Ἡ 210)

(210) Ταῦτα λέγων οὐκ ἔπειθε τὸν Ξέρξην. Τέσσερας μὲν δὴ παρῆκε ἡμέρας, ἐλπίζων αἰεὶ σφεας ἀποδρῆσθαι· πέμπτη δέ, ὡς οὐκ ἀπαλλάσσοντο ἀλλὰ οἱ ἐφαίνοντο ἀναιδείη τε καὶ ἀβουλίη διαχρεώμενοι μένειν, πέμπει ἐπ' αὐτοὺς Μῆδους τε καὶ Κισσίουσ θυρωθεῖς, ἐντειλάμενός σφεας ζωγρήσαντας ἄγειν ἐς ὄψιν τὴν ἑωυτοῦ. Ὡς δ' ἐσέπεσον φερόμενοι ἐς τοὺς Ἑλληνας οἱ Μῆδοι, ἔπιπτον πολλοί, ἄλλοι δ' ἐπεσήσαν, καὶ οὐκ ἀπήλαυνον καίπερ μέγας προσπταίοντες. Δῆλον δ' ἐποίευν παντὶ τεῶ καὶ οὐκ ἤκιστα αὐτῶ βασιλείϊ ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες.

Η Μάχη των Θερμοπυλών (Η 211.1-2)

(211.1) Ἐγένετο δὲ ἡ συμβολὴ δι' ἡμέρης. Ἐπεῖτε δὲ οἱ Μῆδοι τροχέως περιείποντο, ἐνθαῦτα οὔτοι μὲν ὑπεξήσαν, οἱ δὲ Πέρσαι ἐκδεξάμενοι ἐπήσαν, τοὺς Ἀθανάτους ἐκάλεε βασιλεύς, τῶν ἦρχε Ὑδάρνης, ὡς δὴ οὔτοί γε εὐπετέως κατεργασόμενοι. (211.2) Ὡς δὲ καὶ οὔτοι συνέμισγον τοῖσι Ἕλλησι, οὐδὲν πλέον ἐφέροντο τῆς στρατιῆς τῆς Μηδικῆς ἀλλὰ τὰ αὐτά, ἅτε ἐν στεινοπόρῳ τε χώρῳ μαχόμενοι καὶ δόρασι βραχυτέροισι χρεώμενοι ἢ περ οἱ Ἕλληνες καὶ οὐκ ἔχοντες πλήθει χρήσασθαι.

Ἡ Μάχη των Θερμοπυλῶν (H 211.3)

(211.3) Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐμάχοντο ἀξίως λόγου, ἄλλα τε ἀποδεικνύμενοι ἐν οὐκ ἐπισταμένοισι μάχεσθαι ἐξεπιστάμενοι, καὶ ὄκως ἐντρέψειαν τὰ νῶτα, ἀλέες φεύγεσκον δῆθεν, οἱ δὲ βάρβαροι ὀρῶντες φεύγοντας βοῆ τε καὶ πατάγῳ ἐπήισαν, οἱ δ' ἂν καταλαμβανόμενοι ὑπέστρεφον ἀντίοι εἶναι τοῖσι βαρβάροισι, μεταστρεφόμενοι δὲ κατέβαλλον πλήθει ἀναριθμήτους τῶν Περσέων. Ἐπιπτον δὲ καὶ αὐτῶν τῶν Σπαρτητέων ἐνθαῦτα ὀλίγοι. Ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἐδυνάετο παραλαβεῖν οἱ Πέρσαι τῆς ἐσόδου πειρώμενοι καὶ κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες, ἀπήλαυνον ὀπίσω.

Η Μάχη των Θερμοπυλών (Η 212)

(212) Ἐν ταύτησι τῆσι προσόδοισι τῆς μάχης λέγεται βασιλέα θηεύμενον τρεῖς ἀναδραμεῖν ἐκ τοῦ θρόνου, δείσαντα περὶ τῆ στρατιῆ. Τότε μὲν οὕτω ἠγωνίσαντο. Τῆ δ' ὑστεραίῃ οἱ βάρβαροι οὐδὲν ἄμεινον ἀέθλεον· ἅτε γὰρ ὀλίγων ἐόντων ..., ἐλπίσαντές σφεας κατατετρωματίσθαι τε καὶ οὐκ οἴους τε ἔσεσθαι ἔτι χειῖρας ἀνταείρεσθαι συνέβαλλον. Οἱ δὲ Ἕλληνες κατὰ τάξις τε καὶ κατὰ ἔθνεα κεκοσμημένοι ἦσαν καὶ ἐν μέρει ἕκαστοι ἐμάχοντο, πλὴν Φωκέων· οὗτοι δὲ ἐς τὸ ὄρος ἐτάχθησαν φυλάξοντες τὴν ἀτραπὸν. Ὡς δὲ οὐδὲν εὗρισκον ἀλλοιότερον οἱ Πέρσαι ἢ τῆ προτεραίῃ ἐνώρων, ἀπήλαυνον.

Ἡ Μάχη των Θερμοπυλῶν (H 213)

(213) Ἀπορέοντος δὲ βασιλέος ὅ τι χρήσεται τῷ παρεόντι πρήγματι, Ἐπιάλτης ὁ Εὐρυδήμου ἀνὴρ Μηλιεὺς ἦλθέ οἱ ἐς λόγους ὡς μέγα τι παρὰ βασιλέος δοκέων οἴσασθαι, ἔφρασε τε τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τοῦ ὄρεος φέρουσαν ἐς Θερμοπύλας, καὶ διέφθειρε τοὺς ταύτη ὑπομείναντας Ἑλλήνων. Ὑστερον δὲ δείσας Λακεδαιμονίους ἔφυγε ἐς Θεσσαλίην, καὶ οἱ φυγόντι ὑπὸ τῶν Πυλαγόρων, τῶν Ἀμφικτυόνων ἐς τὴν Πυλαίην συλλεγομένων, ἀργύριον ἐπεκηρύχθη. Χρόνω δὲ ὕστερον, κατήλθε γὰρ ἐς Ἀντικύρην, ἀπέθανε ὑπὸ Ἀθηνάδεω ἀνδρὸς Τρηχινίου· ὁ δὲ Ἀθηνάδης οὗτος ἀπέκτεινε μὲν Ἐπιάλτην δι' ἄλλην αἰτίην, τὴν ἐγὼ ἐν τοῖσι ὀπισθε λόγοισι σημανέω, ἐτιμήθη μέντοι ὑπὸ Λακεδαιμονίων οὐδὲν ἥσσον. Ἐπιάλτης μὲν οὕτω ὕστερον τούτων ἀπέθανε.

Ἡ Μάχη των Θερμοπυλῶν (H 214)

(214) Ἔστι δὲ ἕτερος λεγόμενος λόγος, ὡς Ὀνήτης τε ὁ Φαναγόρεω ἀνὴρ Καρύστιος καὶ Κορυδαλλὸς Ἀντικυρεὺς εἰσι οἱ εἶπαντες πρὸς βασιλέα τούτους τοὺς λόγους καὶ περιηγησάμενοι τὸ ὄρος τοῖσι Πέρσησι, οὐδαμῶς ἔμοιγε πιστός. Τοῦτο μὲν γὰρ τῷδε χρὴ σταθμώσασθαι, ὅτι οἱ τῶν Ἑλλήνων Πυλαγόροι ἐπεκήρυξαν οὐκ ἐπὶ Ὀνήτη τε καὶ Κορυδαλλῶ ἀργύριον ἀλλ' ἐπὶ Ἐπιάλτη τῷ Τρηχινίῳ, πάντως κου τὸ ἀτρεκέστατον πυθόμενοι. Τοῦτο δὲ φεύγοντα Ἐπιάλτην ταύτην τὴν αἰτίνην οἶδαμεν· εἰδείη μὲν γὰρ ἂν καὶ ἐὼν μὴ Μηλιεὺς ταύτην τὴν ἀτραπὸν Ὀνήτης, εἰ τῇ χώρῃ πολλὰ ὠμιληκῶς εἶη. Ἀλλ' Ἐπιάλτης γὰρ ἐστι ὁ περιηγησάμενος τὸ ὄρος [καὶ] κατὰ τὴν ἀτραπὸν, τοῦτον αἴτιον γράφω.

Ἡ Μάχη των Θερμοπυλῶν (Η 215)

(215) Ξέρξης δέ, ἐπεὶ <οἱ> ἤρесе τὰ ὑπέσχετο ὁ Ἐπιάλτης
κατεργάσεσθαι, αὐτίκα περιχαρῆς γενόμενος ἔπεμπε Ὑδάρνεα καὶ
τῶν ἐστρατήγεε Ὑδάρνης· ὀρμέατο δὲ περὶ λύχνων ἀφ᾽ ἐκ τοῦ
στρατοπέδου. Τὴν δὲ ἀτραπὸν ταύτην ἐξεῦρον μὲν οἱ ἐπιχώριοι
Μηλιέες, ἐξευρόντες δὲ Θεσσαλοῖσι κατηγήσαντο ἐπὶ Φωκέας, τότε ὅτε
οἱ Φωκέες φράξαντες τείχεϊ τὴν ἐσβολὴν ἦσαν ἐν σκέπη τοῦ πολέμου·
ἐκ τε τοσοῦδε κατεδέδεκτο ἐοῦσα οὐδὲν χρηστὴ Μηλιεῦσι.

Ἡ Μάχη των Θερμοπυλῶν (Ἡ 216)

(216) Ἔχει δὲ ὧδε ἡ ἀτραπὸς αὕτη. Ἄρχεται μὲν ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ ποταμοῦ τοῦ διὰ τῆς διασφάγος ῥέοντος, οὖνομα δὲ τῷ ὄρει τούτῳ καὶ τῇ ἀτραπῷ τῶντὸ κεῖται, Ἀνόπαια· τείνει δὲ ἡ Ἀνόπαια αὕτη κατὰ ῥάχιν τοῦ ὄρους, λήγει δὲ κατὰ τε Ἀλπηνὸν πόλιν, πρώτην ἐοῦσαν τῶν Λοκρίδων πρὸς [τῶν] Μηλιέων, καὶ κατὰ Μελαμπύγου τε καλεόμενον λίθον καὶ κατὰ Κερκώπων ἔδρας, τῇ καὶ τὸ στεινότατόν ἐστι.

Ἡ Μάχη των Θερμοπυλῶν (H 217)

(217) Κατὰ ταύτην δὴ τὴν ἀτραπὸν καὶ οὕτω ἔχουσαν οἱ Πέρσαι τὸν Ἄσωπὸν διαβάντες ἐπορεύοντο πᾶσαν τὴν νύκτα, ἐν δεξιῇ μὲν ἔχοντες ὄρεα τὰ Οἰταίων, ἐν ἀριστερῇ δὲ τὰ Τρηχινίων. Ἦώς τε δὴ διέφαινε καὶ οἱ ἐγένοντο ἐπ' ἀκρωτηρίῳ τοῦ ὄρους. Κατὰ δὲ τοῦτο τοῦ ὄρους ἐφύλασσον, ὡς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται, Φωκέων χίλιοι ὀπλίται, ῥυόμενοί τε τὴν σφετέρην χώραν καὶ φρουρέοντες τὴν ἀτραπὸν· ἢ μὲν γὰρ κάτω ἐσβολὴ ἐφυλάσσετο ὑπὸ τῶν εἰρηται· τὴν δὲ διὰ τοῦ ὄρους ἀτραπὸν ἐθελονταὶ Φωκέες ὑποδεξάμενοι Λεωνίδῃ ἐφύλασσον.

Ἡ Μάχη των Θερμοπυλῶν (H 218.1-2)

(218.1) Ἐμαθον δέ σφεας οἱ Φωκέες ὧδε ἀναβεβηκότας· ἀναβαίνοντες γὰρ ἐλάνθανον οἱ Πέρσαι τὸ ὄρος πᾶν ἐὼν δρυῶν ἐπίπλεον. Ἦν μὲν δὴ νηνεμῖη, ψόφου δὲ γινομένου πολλοῦ, ὡς οἶκός ἦν φύλλων ὑποκεχυμένων ὑπὸ τοῖσι ποσί, ἀνά τε ἔδραμον οἱ Φωκέες καὶ ἐνέδυνον τὰ ὄπλα, καὶ αὐτίκα οἱ βάρβαροι παρήσαν. (218.2) Ὡς δὲ εἶδον ἄνδρας ἐνδυομένους ὄπλα, ἐν θώματι ἐγένοντο· ἐλπόμενοι γὰρ οὐδέν σφι φανήσεσθαι ἀντίξοον ἐνεκύρησαν στρατῶ· ἐνθαῦτα Ἰδάρνης, καταρρωδήσας μὴ οἱ Φωκέες ἕωσι Λακεδαιμόνιοι, εἶρετο Ἐπιάλτην ὀκοδαπὸς εἶη ὁ στρατός· πυθόμενος δὲ ἀτρεκέως διέτασσε τοὺς Πέρσας ὡς ἐς μάχην.

Ἡ Μάχη των Θερμοπυλῶν (H 218.3)

(218.3) Οἱ δὲ Φωκέες ὡς ἐβάλλοντο τοῖσι τοξεύμασι πολλοῖσί τε καὶ πυκνοῖσι, οἴχοντο φεύγοντες ἐπὶ τοῦ ὄρους τὸν κόρυμβον, ἐπιστάμενοι ὡς ἐπὶ σφέας ὀρμήθησαν ἀρχήν, καὶ παρεσκευάδατο ὡς ἀπολεόμενοι. Οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ἐφρόνεον, οἱ δὲ ἀμφὶ Ἐπιάλτην καὶ Ὑδάρνεα Πέρσαι Φωκέων μὲν οὐδένα λόγον ἐποιεῦντο, οἱ δὲ κατέβαινον τὸ ὄρος κατὰ τάχος.

Ἡ Μάχη των Θερμοπυλῶν (H 219)

(219) Τοῖσι δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι ἐοῦσι Ἑλλήνων πρῶτον μὲν ὁ μάντις Μεγιστίης ἐσιδὼν ἐς τὰ ἰρὰ ἔφρασε τὸν μέλλοντα ἔσεσθαι ἅμα ἠοῖ σφι θάνατον, ἐπὶ δὲ καὶ αὐτόμολοι ἦσαν οἱ ἐξαγγείλαντες τῶν Περσέων τὴν περίοδον· οὗτοι μὲν ἔτι νυκτὸς ἐσήμηναν, τρίτοι δὲ οἱ ἡμεροσκόποι καταδραμόντες ἀπὸ τῶν ἄκρων ἤδη διαφαινούσης ἡμέρης. Ἐνθαῦτα ἐβουλεύοντο οἱ Ἕλληνες, καὶ σφῶν ἐσχίζοντο αἱ γνώμαι· οἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔβουλόν τὴν τάξιν ἐκλιπεῖν, οἱ δὲ ἀντέτεινον. Μετὰ δὲ τοῦτο διακριθέντες οἱ μὲν ἀπαλλάσσοντο καὶ διασκεδασθέντες κατὰ πόλιν ἕκαστοι ἐτρέποντο, οἱ δὲ αὐτῶν ἅμα Λεωνίδα μένειν αὐτοῦ παρεσκευάδατο.

Η Μάχη των Θερμοπυλών (Η 220)

(220) Λέγεται δὲ <καὶ> ὡς αὐτός σφεας ἀπέπεμψε Λεωνίδης, μὴ ἀπόλωνται κηδόμενος· αὐτῷ δὲ καὶ Σπαρτιητέων τοῖσι παρεούσι οὐκ ἔχειν εὐπρεπέως ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν ἐς τὴν ἦλθον φυλάξοντες ἀρχήν. Ταύτη καὶ μᾶλλον τὴν γνώμην πλεῖστός εἰμι· Λεωνίδην, ἐπεῖτε ἦσθετο τοὺς συμμάχους ἔοντας ἀπροθύμους καὶ οὐκ ἐθέλοντας συνδιακινδυνεύειν, κελεῦσαί σφεας ἀπαλλάσσεσθαι, αὐτῷ δὲ ἀπιέναι οὐ καλῶς ἔχειν· μένοντι δὲ αὐτοῦ κλέος μέγα ἐλείπετο, καὶ ἡ Σπάρτης εὐδαιμονίη οὐκ ἐξηλείφετο. Ἐκέχρητο γὰρ ὑπὸ τῆς Πυθίης τοῖσι Σπαρτιήτησι χρεωμένοισι περὶ τοῦ πολέμου τούτου αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ἐγειρομένου, ἢ Λακεδαίμονα ἀνάστατον γενέσθαι ὑπὸ τῶν βαρβάρων, ἢ τὸν βασιλέα σφέων ἀπολέσθαι. Ταῦτα δὲ σφι ἐν ἔπεσι ἑξαμέτροισι χρᾶ λέγοντα ᾧδε·

Η Μάχη των Θερμοπυλών (Η 220)

(220) «Υμῖν δ', ὦ Σπάρτης οἰκήτορες εὐρυχόροιο,
ἢ μέγα ἄστυ ἐρικυδές ὑπ' ἀνδράσι Περσεΐδησι
πέρθεται, ἢ τὸ μὲν οὐχί, ἀφ' Ἡρακλέους δὲ γενέθλης
πενθήσει βασιλῆ φθίμενον Λακεδαίμονος οὔρος·
οὐ γὰρ τὸν ταύρων σχήσει μένος οὐδὲ λεόντων
ἀντιβίην· Ζηνὸς γὰρ ἔχει μένος· οὐδέ ἔφημι
σχήσεσθαι, πρὶν τῶνδ' ἕτερον διὰ πάντα δάσηται.»

Ταῦτά τε δὴ ἐπιλεγόμενον Λεωνίδην καὶ βουλόμενον κλέος καταθέσθαι
μούνων Σπαρτητέων, ἀποπέμψαι τοὺς συμμάχους μᾶλλον ἢ γνώμη
διενειχθέντας οὕτω ἀκόσμως οἴχεσθαι τοὺς οἰχομένους.

Η Μάχη των Θερμοπυλών (Η 221)

(221) Μαρτύριον δέ μοι καὶ τόδε οὐκ ἐλάχιστον τούτου πέρι γέγονε, ὅτι καὶ τὸν μάντιν ὃς εἶπετο τῇ στρατιῇ ταύτῃ, Μεγιστίνην τὸν Ἄκαρνήνα, λεγόμενον εἶναι τάνεκαθεν ἀπὸ Μελάμποδος, τοῦτον <τὸν> εἶπαντα ἐκ τῶν ἱρῶν τὰ μέλλοντά σφι ἐκβαίνειν, φανερός ἐστι Λεωνίδης ἀποπέμπων, ἵνα μὴ συναπόληταί σφι. Ὁ δὲ ἀποπεμπόμενος αὐτὸς μὲν οὐκ ἀπέλιπε, τὸν δὲ παῖδα συστρατευόμενον, ἐόντα οἱ μουνογενέα, ἀπέπεμψε.

Η Μάχη των Θερμοπυλών (Η 222)

(222) Οἱ μὲν νυν σύμμαχοι οἱ ἀποπεμπόμενοι οἴχοντό τε ἀπιόντες καὶ ἐπείθοντο Λεωνίδῃ, Θεσπιέες δὲ καὶ Θηβαῖοι κατέμειναν μῶνοι παρὰ Λακεδαιμονίοισι. Τούτων δὲ Θηβαῖοι μὲν ἀέκοντες ἔμενον καὶ οὐ βουλόμενοι (κατεῖχε γὰρ σφεας Λεωνίδης ἐν ὁμήρων λόγῳ ποιεύμενος), Θεσπιέες δὲ ἐκόντες μάλιστα, οἱ οὐκ ἔφασαν ἀπολιπόντες Λεωνίδην καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἀπαλλάξεσθαι, ἀλλὰ καταμείναντες συναπέθανον· ἐστρατήγεε δὲ αὐτῶν Δημόφιλος Διαδρόμεω.

Πηγή του αρχαίου κειμένου

Πηγή για το αρχαίο κείμενο: [Ιστορίαι \(Ηροδότου\) - Βικιθήκη](#)

1. Η Μάχη των Θερμοπυλών (Η 210-222)

- [https://el.wikisource.org/wiki/%CE%99%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1%CE%B9_\(%CE%97%CF%81%CE%BF%CE%B4%CF%8C%CF%84%CE%BF%CF%85\)/%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CF%8D%CE%BC%CE%BD%CE%B9%CE%B1](https://el.wikisource.org/wiki/%CE%99%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1%CE%B9_(%CE%97%CF%81%CE%BF%CE%B4%CF%8C%CF%84%CE%BF%CF%85)/%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CF%8D%CE%BC%CE%BD%CE%B9%CE%B1)

Τέλος Ενότητας

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Νικόλαος Γ. Χαραλαμπίδης,
Τίτλος μαθήματος: «Αρχαία Ελληνική Ιστοριογραφία: Ηρόδοτος.
Διάλεξη 13: Η Μάχη των Θερμοπυλών, ημέρες πρώτη και δεύτερη - η
αποτυχία του Ξέρξη, ο Εφιάλτης και η Ανοπαία ατραπός (Η 210-222)».

Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1802/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

